

PLAN INTERWENCJI KRYZYSOWEJ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 25 IM. JULIUSZA SŁOWACKIEGO W SOSNOWCU

Cel: Redukowanie czynników destabilizujących i wzmacnianie czynników odnowy

Definicje:

Kryzys – odczuwanie lub doświadczenie wydarzeń bądź sytuacji jako trudności nie do zniesienia, wyczerpującej zasoby wytrzymałości i naruszającej mechanizmy radzenia sobie

Interwencja - to działalność prewencyjna, związana z prewencją wtórną – zapobieganiem pogłębianiu się patologii w konsekwencji nierozwiązanych kryzysów. Prewencja pierwotna to zapobieganie rozwojowi kryzysów i patologizacji w wymiarze ogólnospołecznym.

Alarm – sygnał dźwiękowy informujący o pojawieniu się zagrożenia na terenie obiektu

Alarmowanie – działania mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do wszystkich osób pozostających na terenie placówki o wystąpieniu sytuacji kryzysowej

Forma alarmu – seria kilku jednosekundowych sygnałów dźwiękowych lub jednego ciągłego, stałego

Odwołanie alarmu – informacja podana wyłącznie przez dyrektora lub osobę przez niego upoważnioną, bezwzględnie po kontakcie i w uzgodnieniu z przedstawicielem służb dowodzącym działaniami na miejscu zdarzenia

Powiadomienie – przekazanie przy użyciu wszelkich dostępnych środków informacji, mających na celu poinformowanie właściwych służb i osób pozostających w strefie zagrożonej o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu

Komunikaty ostrzegawcze – przekaz słowny za pomocą wszelkich dostępnych środków

Bezpieczeństwo w szkole – uczniów, kadry nauczycielskiej i innych pracowników - stanowi kluczowe i centralne zagadnienie polityki oświatowej. Jego zapewnienie należy do najważniejszych obowiązków dyrektorów, nauczycieli i opiekunów.

Zasady bezpieczeństwa i obowiązki postępowania w sytuacji zagrożenia regulują przede wszystkim:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.
- ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982r.
- ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r.
- ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964r.
- ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997r.
- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982.
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

Obowiązki dyrektora szkoły

Dyrektor szkoły/placówki (art. 7. 1. ustawy Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982 r. z póź. zm.) jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły, sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczącą się w szkole, zapewnia w miarę możliwości odpowiednie warunki organizacyjne do realizacji zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych oraz bezpieczeństwo uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Do obowiązków dyrektora szkoły w zakresie zagwarantowania bezpieczeństwa szkoły/placówki należy:

- 1) systematyczne prowadzenie oceny stanu zabezpieczeń
- 2) sprawdzanie, czy zasady postępowania w sytuacji zagrożenia są znane wszystkim pracownikom
- 3) sprawdzanie, czy ciągi ewakuacyjne są drożne, a klucze od drzwi ewakuacyjnych są w wyznaczonym miejscu
- 4) wyznaczenie miejsca ewakuacji – punktu ześrodkowania – najlepiej od tej strony budynku, która nie posiada okien lub znajduje się za przeszkodą stałą, zza której nie widać zagrożonego budynku
- 5) w przypadku braku możliwości przeprowadzenia ewakuacji, przez wyznaczenie miejsca do schronienia się i zabarykadowania - zaleca się, by odpowiednie pomieszczenia posiadały grube ściany, pełne drzwi oraz były wyposażone w środki pierwszej pomocy – apteczki, środki łączności dające możliwość przesłania informacji na zewnątrz
- 6) wyznaczenie co najmniej dwóch źródeł alarmowania w różnych miejscach placówki, uwzględniając sposoby alarmowania, gdy nie ma zasilania, tj. ustalenie hasła np.: „NAPASTNIK”, zabezpieczenie sygnałów dźwiękowych modulowanych sprężonym powietrzem
- 7) organizowanie przeszkolenia pracowników i służby ochrony budynku na wypadek wtargnięcia napastnika na teren placówki oraz ćwiczeń, bądź instruktaży dla pracowników szkoły, uczniów, dzieci

Obowiązki nauczycieli i innych pracowników szkoły

Zgodnie art. 6. ustawy Karta Nauczyciela, nauczyciel zobowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.

Nauczyciele

Na wzrost bezpieczeństwa w placówce oświatowej mają wpływ:

- 1) świadomość możliwości wystąpienia zagrożenia oraz umiejętność ich rozpoznawania
- 2) działania prewencyjne polegające na minimalizowaniu ryzyka wystąpienia zagrożenia
- 3) znajomość rodzajów alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych oraz sposobów postępowania w przypadku ich ogłoszenia
- 4) ćwiczenia umiejętności posługiwania się technicznymi środkami alarmowania i powiadamiania oraz znajomości miejsca ich rozmieszczenia w placówce
- 5) dysponowania numerami telefonów do kierownictwa placówki (dyrektora, zastępcy dyrektora, innych osób funkcyjnych), znajomość numerów telefonów służb ratunkowych,
- 6) okresowego zapoznawania się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacji oraz innymi instrukcjami i planami dotyczącymi m.in. rozmieszczenia głównych: wyłączników energii elektrycznej, hydrantów, systemów alarmowych oraz posiadanie umiejętności posługiwania się nimi w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej
- 7) uczestniczenie w przeprowadzanych ćwiczeniach ewakuacyjnych

Pracownicy administracji i obsługi

Do obowiązków pracowników administracji i obsługi należy:

- 1) reagowanie na przejawy krzywdy, przemocy i agresji stosowanej wobec uczniów
- 2) zgłaszanie do kierownictwa szkoły zauważonych niepokojących zachowań zagrażających bezpieczeństwu, zdrowiu lub życiu uczniów
- 3) podejmowanie natychmiastowych działań zmierzających do usunięcia sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów (szczególnie w trakcie trwania przerwy) takich jak: rozlany płyn, potłuczone szkło, oberwana tablica, otwarty dostęp do urządzeń elektrycznych itp.
- 4) bezwzględne przestrzeganie procedury wpuszczania osób obcych (w tym rodziców) na teren szkoły oraz uczniów przedwcześnie przychodzących na zajęcia dydaktyczne
- 5) uczestniczenie w przeprowadzanych ćwiczeniach ewakuacyjnych.

Działanie	Procedury postępowania	Osoby odpowiedzialne
<p>Prewencja</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stworzenie i wdrożenie systemu alarmowego. Przydział obowiązków 2. Zasady funkcjonowania systemu alarmowego <ul style="list-style-type: none"> • Nad funkcjonowaniem systemu alarmowego na terenie placówki oświatowej nadzór sprawuje dyrektor placówki • Sygnały alarmowe przekazywane są za pomocą syren alarmowych mechanicznych i elektronicznych. Syreny rozmieszczone są w punktach, w których uzyskuje się maksymalny zasięg słyszalności na terenie danej placówki oświatowej • Sygnał alarmowy w sytuacji wtargnięcia napastnika na teren szkoły lub placówki oświatowej powinien wyraźnie różnić się od sygnału alarmowego wywołanego zagrożeniem pożarowym lub bombowym • Decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego podejmuje każdy z przeszkolonych i przygotowanych do tego pracowników placówki 3. Zadania dyrektora na wypadek sytuacji kryzysowej <ul style="list-style-type: none"> • Wyznaczenie co najmniej dwóch źródeł alarmowania oraz ustalenie sposobu alarmowania na wypadek braku zasilania • Wyznaczenie miejsca zbiórki w odległości bezpiecznej od źródła zagrożenia, w miejscu niewidocznym z okien • Wyznaczenie kierunku ewakuacji, a w przypadku niemożliwości przeprowadzenia ewakuacji wyznaczenie miejsca do schronienia się, zabarykadowania • Sprawdzenie, czy zasady reagowania w sytuacji zagrożenia są znane przez wszystkich pracowników 4. Obowiązki pracowników placówki oświatowej <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie się z rodzajami alarmów, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych • Okresowe zapoznawanie się z instrukcją przeciwpożarową, planami ewakuacyjnymi oraz innymi instrukcjami i planami. • Świadomość możliwości wystąpienia zagrożenia oraz pewność działania w chwili wystąpienia sytuacji kryzysowej 5. Szkolenia z zakresu poznawania skutecznych i dostępnych źródeł wsparcia i pomocy dla nauczycieli i uczniów 	<p>Dyrektor szkoły, Zespół Interwencji Kryzysowej Dyrektor szkoły, Zespół Interwencji Kryzysowej</p> <p>Dyrektor szkoły</p> <p>Nauczyciele, personel działu administracyjnego</p> <p>Dyrektor szkoły, Zespół Interwencji Kryzysowej</p>

- wszyscy pracownicy muszą bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego akcją
- nie należy otwierać – jeśli nie jest to konieczne – drzwi i okien do pomieszczeń objętych pożarem
- po przybyciu odpowiednich służb należy bezwzględnie stosować się do ich poleceń
- dowódcę jednostek należy poinformować o sytuacji i podjętych dotychczas działaniach

b) sytuacja zagrożenia bombowego

- dyrektor powiadamia odpowiednie służby
- jednocześnie przeprowadza się ewakuację budynku zgodnie z procedurami
- do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona
- po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją
- bezwzględnie wykonuje się polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
- podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać. O ich lokalizacji należy poinformować dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo
- po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, opuścić szkołę zabierając ze sobą dokumentację (dzienniki) i rzeczy osobiste (torebka)
- w miejscu ewakuacji należy policzyć wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi
- należy poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu

c) sytuacja wtargnięcia napastnika

- należy zawiadomić służby ratownicze z dokładnym podaniem miejsca sytuacji kryzysowej, liczbą napastników, rodzaju broni, swojego imienia i nazwiska
- po przybyciu służb i przy możliwości kontaktu z nimi należy podać ilość osób przebywających na terenie szkoły, ilość osób, które

dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję, zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji, zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni, powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia, poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole/placówce

- W przypadku **rozpoznania stanu odurzenia ucznia**: powiadomić wychowawcę klasy ucznia, odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie, powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego, przekazać ucznia pod opiekę pielęgniarki/pedagoga szkolnego, powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji, powiadomić rodziców ucznia z prośbą o przybycie do szkoły/placówki, poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia, przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji, powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

g) cyberprzemoc

- podejmując działania należy okazać wsparcie,
- zachować podmiotowość i poszanowanie uczuć osoby,
- potwierdzić, że ujawnienie przemocy jest dobrą decyzją.
- rozmowę należy przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność.
- nie należy podejmować kroków, które mogłyby prowadzić do powtórnej wiktymizacji czy wzbudzić podejrzenia sprawcy (np. wywoływać ucznia z lekcji do dyrekcji).
- jeśli osobą zgłaszającą nie jest ofiara, na początku prosimy o opis sytuacji, także z zachowaniem podmiotowości i poszanowaniem uczuć osoby zgłaszającej,
- należy zapewnić bezpieczeństwo świadkom
- w każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość

Dyrektor szkoły, Zespół Interwencji Kryzysowej, wszyscy pracownicy szkoły

Dyrektor szkoły, Zespół Interwencji Kryzysowej, wszyscy pracownicy szkoły

	<ul style="list-style-type: none">• Budowanie systemu wsparcia wewnętrznego• Wprowadzenie programów, procedur, działań budujących poczucie bezpieczeństwa, stan równowagi osób przebywających w szkole• Stałe gromadzenie informacji zwrotnej o efektywności działań• Szkolenia z zakresu bezpieczeństwa, sytuacji kryzysowych <p>2. Utrudnienia w pokonywaniu kryzysów w szkole</p> <ul style="list-style-type: none">• Nie rozpoznawanie zagrożeń, które mogą przerodzić się w kryzys, lub go pogłębić• Bezczynność – oczekiwanie, że sprawy same się rozwiążą• Rozbieżność działań – każdy inaczej wyobraża sobie działania interwencyjne, emocje wywołują różne nieprzemyślane i nagłe zachowania uczestników objętych sytuacją kryzysową• Nie branie odpowiedzialności za kryzys, przekonanie, że od kryzysów są odpowiednie służby• Obecna technologia i dostęp do mediów, szeroko rozpowszechniona agresja i przemoc	
--	--	--